

Co gdzie jest ...

W pięciu probówkach opisanych liczbami **1 – 5** znajdują się losowo rozmieszczone wodne roztwory **dobrze rozpuszczalnych** substancji o stężeniu $0,5 \text{ mol/dm}^3$.

<u>Kation</u>	Pb^{2+}	Cu^{2+}	Fe^{3+}	K^{+*}	NH_4^+	
<u>Anion</u>	SO_4^{2-}	Cl^{-*}	CrO_4^{2-}	I^-	CH_3COO^-	Br^-

W trzech probówkach oznaczonych literami **A – C** znajdują się, rozmieszczone losowo, wodne roztwory *fenolu*, *etanianu amonu* oraz *etanianu sodu* o stężeniu nie większym niż $0,5 \text{ mol/dm}^3$.

Jon oznaczony (*) pojawia się tylko raz. Jon ClO^- ulega redukcji do jonu Cl^- . W zestawie znajduje się mieszanina soli zawierająca aniony proste dwóch różnych fluorowców. Do identyfikacji tych jonów należy użyć 2-3 kropeł pierwotnego roztworu, rozcieńczając go wodą destylowaną do objętości nie większej niż $1,5 \text{ cm}^3$ i zakwaszając 1 kroplą stężonego roztworu H_2SO_4 . Jony żelaza(III) tworzą związki kompleksowe z liczbą koordynacyjną 6.

Dysponujesz dodatkowo 4 pustymi probówkami i pipetkami polietylenowymi.

Na stanowisku zbiorczym masz do dyspozycji:

- $\text{NaClO}_{(\text{aq})}$,
- roztwór NaClO_4 ($0,5 \text{ mol/dm}^3$),
- roztwór H_2SO_4 (*stężony*),
- roztwór NaOH ($0,5 \text{ mol/dm}^3$),
- chloroform,
- papierki uniwersalne,
- palnik gazowy,
- łapy do probówek.

Korzystając z roztworów soli, roztworów substancji organicznych oraz substancji i papierków na stanowisku zbiorczym zidentyfikuj substancje w probówkach **1 – 5** oraz **A – C**.

Polecenia

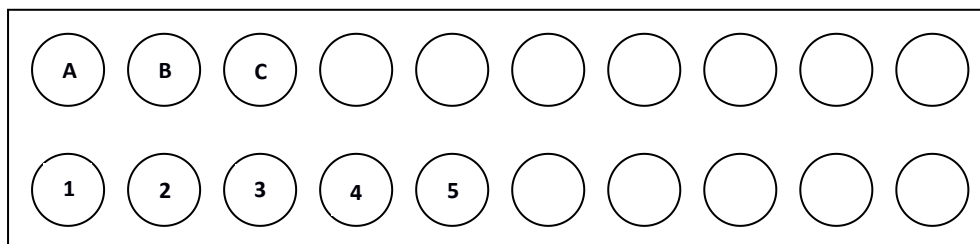
- (5 pkt) Zaproponuj prawdopodobne rozmieszczenie substancji zapisując jej wzór lub nazwę biorąc pod uwagę **barwę**, **rozpuszczalność w wodzie** oraz **odczyn roztworu**.
- (6 pkt) Przedstaw możliwie efektywny plan postępowania mający na celu identyfikację zawartości probówek.
- (10,5 pkt) Dokonaj identyfikacji substancji i podaj jej uzasadnienie poparte minimum jedną obserwacją charakterystyczną oraz odczyn i barwę roztworu badanej substancji. **Zapach własny nie jest podstawą do identyfikacji substancji.**

- d. (3,5 pkt) Zapisz równania reakcji w formie jonowej skróconej będących podstawą identyfikacji substancji nieorganicznych i zaznacz, których probówek dana reakcja dotyczy. Równania reakcji dla związków organicznych zapisz w postaci jonowej skróconej używając wzorów grupowych substancji organicznych. **Uwzględnij warunki zachodzenia reakcji.**

Oznaczenie probówek w statywie przedstawia rysunek.

Uwaga! Używaj roztworów oszczędnie, nie marnuj niepotrzebnie odczynników.

Pamiętaj o zachowaniu zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania analiz!

Przyjrzyj się karcie odpowiedzi. Przedstaw odpowiedź tak, aby **mieściła się** w wyznaczonych polach.

W opisie identyfikacji zastosuj skróty:

- + zas. – dodanie zasady sodowej
- + kw. – dodanie kwasu siarkowego(VI)
- pu. – papierek uniwersalny
- bz. – brak zmian
- rozp. – rozpuszczalny
- NR – nierozpuszczalny
- RwN – rozpuszczalny w nadmiarze
- NRwN – nierozpuszczalny w nadmiarze

Sumaryczna punktacja za zadanie laboratoryjne – 25 pkt.

Czas rozwiązywania zadania – 150 minut

